

ת"פ 26868/09/16 - מדינת ישראל נגד מ ע,

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 26868-09-16 מדינת ישראל נ' ע

בפני
בעניין: כבוד השופט כמאל סעב
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
מ ע,

הנאשם

בשם המדינה: עו"ד בני פסקל.

בשם הנאשם: עו"ד יגאל כהן.

גזר דין

א. מבוא:

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה שעניינה התעללות בקטין בידי אחראי, עבירה לפי סעיף 368 סיפא לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**החוק**").

ב. עובדות כתב האישום:

2. על פי הנטען בכתב האישום, במחצית הראשונה של שנת 2016, נודע לנאשם כי שני קטינים, שהם אחייניו, לא פקדו את בית הספר.

3. הנאשם הכניס את הקטינים לחדר בבית אמו ב-----, קשר כל אחד מהקטינים לכיסא, כבל את ידיהם וקשר לראשם חתיכות פלסטיק לבן.

4. בנוסף לכך, הדביק הנאשם לפיו של אחד הקטינים נורה גדולה (להלן: "**הנורה**") באמצעות נייר דבק שכיסה את פיו באופן שמנע ממנו מלדבר, ולקטין השני קשר בקבוק זכוכית על חזהו, והכל בכדי

להפחידם.

5. בהמשך, הנאשם החל לצלם את הקטינים באמצעות הטלפון הנייד שלו, ובמקביל צעק שוב ושוב על הקטינים והטיח בהם בשל היעדרותם מבית הספר, אגב כך הכה אותם בפניהם מספר פעמים ובעוד הקטינים בוכים ומבוהלים.

6. בשלב מסוים תלש הנאשם את נייר הדבק מפיו של אחד הקטינים, הוציא מפיו את הנורה ודרש ממנו שישב על שאלותיו, אולם הקטין התקשה לדבר נוכח בכיו והבהלה בה היה נתון כתוצאה ממעשיו של הנאשם.

7. זאת ועוד, הושיט הנאשם את ידו לכל אחד מהקטינים ודרש מהם לנשקה. לאחר שכל אחד מהקטינים נישק את ידו של הנאשם, הכה האחרון בעוצמה בפניהם.

8. בהמשך, שמעה אמו של הנאשם את בכיים של הקטינים, נכנסה לחדר, הבחינה בקטינים קשורים לכיסאות ושחררה אותם.

9. הנאשם הודה בפתח משפטו, בעובדות כתב האישום וביקש לשלוח אותו לשירות המבחן לקבלת תסקיר בעניינו.

10. בהתאם להודאת הנאשם הרשעתי אותו ביום 31.10.16 בעבירה של התעללות בקטין בידי אחראי, לפי סעיף 368 לחוק והוריתי על הפניית הנאשם לשירות המבחן לקבלת תסקיר בעניינו.

ג. תסקיר שירות המבחן:

11. כעולה מהתסקיר, המדובר בצעיר כבן 24, תושב ----, נשוי מזה מספר חודשים, סיים 11 שנות לימוד, נשר מבית הספר וכיום אינו עובד.

12. הנאשם הנו הילד השישי במשפחה שמנתה זוג הורים ו- 12 ילדים. אביו נפטר לפני מספר שנים מדום לב ואימו בת 48 עקרת בית.

13. הנאשם הציג בפני שירות המבחן מסמכים רפואיים מהם עולה כי מגיל 16 הוא סובל מדלקת במפרקי הברכיים והקרסוליים, נוטל טיפול תרופתי ומועמד לניתוח להחלפת מפרק הירך.

14. אין לחובתו של הנאשם הרשעות קודמות ואף לא תיקים פליליים פתוחים.

15. במסגרת צו פיקוח מעצר, התרשם שירות המבחן כי הנאשם בעל יכולת וורבאלית נמוכה, אינו נרתם להליך הטיפול ואף אינו פנוי לו, מתקשה להגיע לפגישות שנקבעות לו ומאופיין במוטיבציה נמוכה ויכולות דלות לטיפול ולשינוי.

16. בהתייחסו לעבירה נשוא תיק זה הודה הנאשם פורמאלית בעובדות כתב האישום, אך הפחית מחומרת מעשיו, שלל כוונה לפגיעה בקטינים וטען כי מעשיו נעשו מתוך הומור ומתוך רצון לעודד את הילדים ללכת לביה"ס.
17. הנאשם הצהיר בפני שירות המבחן כי הוא מתחרט על מעשיו ומבין כיום שהתנהלותו היתה חמורה ופוגענית. עם זאת, התרשם שירות המבחן מיכולתו המופחתת של הנאשם להפגין אמפתיה כנה כלפי הקטינים.
18. אמם של הקטינים שהינה אחותו של הנאשם, תיארה בפני שירות המבחן קשר קרוב וחם עם הנאשם, טענה כי הקטינים אוהבים את דודם הנאשם והסבירה כי פנתה לבקש עזרתו של הנאשם בחינוך ילדיה הקטינים אשר אוהבים אותו מאוד. הוריהם של הקטינים הפחיתו מחומרת מעשיו של הנאשם וטענו כי הנאשם פעל מתוך הומור וכי לא היו לו כוונות רעות לפגיעה בקטינים.
19. שירות המבחן ערך גם שיחה עם פקיד הסעד של הלשכה לשירותים חברתיים בג'סר א-זרקא שנפגש עם הקטינים ועם הוריהם. שירות המבחן ציין כי התרשמות גורמי הטיפול היא כי מדובר בהורים התומכים בילדיהם ומעורבים בחינוכם וכי התנהלות הילדים עם הוריהם מעידה על הביטחון שהם חשים בקשר עמם וכי חרף המצב הסוציו אקונומי הבינוני עד נמוך, הבית מטופח ולא חסר בו דבר.
20. עוד ציין שירות המבחן כי מדוחות החינוכיים העדכניים לחודש פברואר 2017 עולה כי מבחינת תפקוד הקטינים בתחום הלימודי, אחד הקטינים מתקשה בלימודים, נמצא בפער מהתלמידים האחרים בכיתה ומוגדר כ "תלמיד נושר סמוי". מבחינה התנהגותית, נוהג הקטין להפריע בלימודים, לא משתף פעולה ומפגין אלימות כלפי ילדים אחרים. הקטין האחר מפגין קשיים לימודיים, ומתקשה בכיתה רגילה אך בקבוצות הקטנות מצליח יותר להתרכז וללמוד.
21. שירות המבחן התרשם מנאשם שאינו מאופיין בקווי חשיבה ודפוסי התנהגות עברייניים, נעדר הרשעות קודמות, יחד עם זאת, המדובר בנאשם בעל יכולות וורבאליות וקוגניטיבית נמוכות התקשה, נוכח מצבו הבריאותי לנהל אורח חיים הכולל עבודה וציבות תעסוקתית.
22. להערכת שירות המבחן, האישור החברתי והמשפחתי במעשיו של הנאשם מעלים את הסיכון להישנות התנהגות אלימה ותוקפנית ביחס לקטינים בעתיד. עם זאת, ציין שירות המבחן כי יתכן כי יש בהליך המשפטי שמתנהל נגדו בצד ענישה קונקרטית מוחשית משמעותית בכדי להפחית סיכון זה.
23. אשר על כן ונוכח חומרת העבירה בה הורשע הנאשם, לצד מאפייני אישיותו ועל אף מצבו הבריאותי, נמנע שירות המבחן מלבוא בהמלצה עונשית או שיקומית במסגרת הקהילה.
24. בישיבת יום 16.2.17 ביקש הסנגור לדחות את הטענות לעונש ולאפשר הגשת תסקיר משלים ובעיקר כדי לאפשר לנאשם לעבור ניתוח בבית חולים, כמפורט במסמכים הרפואיים. הסנגור הדגיש כי מצבו הרפאי של הנאשם אינו פשוט וכי הוא כיום עומד בפני ניתוח, מתהלך עם קביים מכיוון שסובל מדלקת פרקים חמורה. עוד טען כי רק בשל המגבלה הרפואית לא יכל הנאשם להתייצב לפגישות שנקבעו לו בשירות המבחן וכי הנאשם כן מעוניין בהליך שיקומי. לטענתו, הנאשם הודה הביע חרטה, אין לו עבר ולכן יש מקום לקבלת תסקיר משלים לצורך בחינת אפשרות שילוב הנאשם בהליך שיקומי.
25. בהחלטתי מיום 16.2.17 ולאחר שבחנתי טענות הצדדים, לא שוכנעתי כי יש הצדקה להורות על הגשת

תסקיר משלים. עוד ציינתי כי לא עלה בידי הסנגור למסור תאריך מדויק למועד ביצוע הניתוח וכי הסניגור ביקש דחייה למשך חודשיים עד 3 חודשים כדי להסדיר לנאשם מועד לניתוח. מה גם, לא הונח בפני חומר רפואי המצביע על סיכון רפואי היה והניתוח לא יבוצע. בשולי החלטתי, ציינתי כי הסנגור רשאי לעדכן את ביהמ"ש בהקשר לניתוח במידה ויהיה עדכון כזה עד למועד שימוע גזר הדין, שנקבע ליום 29.3.17.

26. ביום 13.3.17 הגיש הסנגור בקשה לדחיית מועד שמיעת גזר הדין לצורך ניתוח דחוף שנקבע לנאשם לאחר המתנה של מספר רב של חודשים וצירף לבקשתו הזמנה מהמרכז הרפואי כרמל לבדיקה טרום ניתוחית במחלקה האורתופדית שנקבעה לו ביום 9.4.17.

27. ביום 15.3.17 ובכפוף לתגובת המאשימה שהסכימה לדחיית המועד, קבעתי כי **"גזר הדין לא ינתן במועד הקבוע ליום 29.3.17, אם כי יהיה על הסנגור למסור במועד זה דיווח בהקשר לניתוח שאמור הנאשם לעבור, הליכי ההחלמה ותקופתה ובהתאם יקבע מועד אחר במעמד הצדדים"**.

28. בדיון שהתנהל ביום 29.3.17 עדכן הסנגור את ביהמ"ש אודות מצבו הרפואי של הנאשם והניתוח שאמור לעבור וביקש בשלב זה להפנותו לממונה על עבודות שירות. בהחלטתי מאותו יום הוריתי על הגשת חוות דעת מטעם הממונה על עבודות שירות וציינתי כי ההפניה של

הנאשם אל הממונה בשלב זה הייתה גם כפועל יוצא למצבו הבריאותי הנוכחי ומצבו הבריאותי שעליו יוגש דיווח ועדכון מטעם הסנגור לאחר הניתוח וההחלמה של הנאשם.

29. הממונה על עבודות שירות הגיש את חוות דעתו שממנה עולה כי הנאשם לא כשיר לרצות עונש בעבודות שירות וכי הוא מועמד לניתוח אורתופדי קשה, שדורש תקופת החלמה ארוכה מאוד, כולל שיקום ארוך.

30. ביום 27.6.17 ולאחר שעניינתי בחוות דעת הממונה, שמעתי את בקשת הסנגור ותשובת המאשימה החלטתי להפנות את הנאשם פעם נוספת לממונה על עבודות שירות על מנת שיציע אופציות לשיבוץ הנאשם במסגרת עבודות שירות. ציינתי כי מתברר שהנאשם לא עבר ניתוח וטרם נקבע מועד חדש לניתוח, כך שלמרות הבעיות הרפואיות של הנאשם נראה לי כי ניתן למצוא לו מסגרת מתאימה. עוד ציינתי כי הממונה לא פירט בחוות דעתו ביחס למוגבלות של הנאשם מלרצות עונשו במסגרת עבודות שירות.

31. בחוות דעתו הנוספת של הממונה מיום 13.7.17, חזר הממונה על מסקנתו הקודמת לפיה הנאשם לא כשיר לרצות עונשו בעבודות שירות, כי הוא מועמד לניתוח קשה שדורש שיקום ארוך (הממונה הפנה לחו"ד הרופא מטעמו מיום 8.6.17). עוד ציין הממונה כי הנאשם התייצב בפניו ללא כל תיעוד רפואי חדש השולל את הצורך בניתוח כפי שהונחה ע"י בית המשפט בהחלטתו.

32. בהחלטתי מיום 16.7.17 התבקש הסנגור להמציא לממונה תיעוד רפואי המגבה את טענת הנאשם בפני הממונה ואכן למחרת אותו יום הגיש הסנגור את התיעוד הרפואי לממונה ועם קבלתו הגיש הממונה באותו יום את חוות דעתו המשלימה לפיה קבע הממונה כי לא נמצא מקום לנאשם להשמתו בעבודות שירות. הממונה ציין כי בהתאם לתיעוד הרפואי שהגיש הסנגור עדיין קיימת מניעות רפואית שלא לקבל את הנאשם למסגרת עבודות שירות עקב מצבו הבריאותי.

33. בהחלטתי מיום 18.7.17 ציינתי כי כעולה מחוות הדעת העדכנית של הממונה לא היתה התייחסות לדברי הרופא מיום 17.7.17 לפיהן ציין כי הנאשם יוכל לבצע עבודה לא פיזית ולמספר שעות ביום. לכן התבקש הממונה להתייחס לכך לאלתר. באותו יום, הגיש הממונה חוות דעת עדכנית שבה התייחס לדברי הרופא מיום 17.7.17 לפיה הוא חזר על מסקנתו כי הנאשם אינו כשיר לבצע עבודות שירות בשל מצבו הרפואי וציין כי המגבלות שהתייחס אליהן הרופא, קרי, רק "עבודה משרדית 4 שעות ביום...", אין מתאימות למסגרת עבודות שירות.

ד. ראיות לעונש:

34. המאשימה ביקשה להגיש את סרטון האירוע שנתפס במסגרת החקירה והועתק מהנייד של הנאשם (מהווסטאפ), הסנגור התנגד לכך והגיש לעיוני את הדוח שערך השוטר אשר תפס את הסרטון. בהחלטתי מיום 16.2.17, קיבלתי את הסרטון כראיה לעונש שסומן ת/1 וצינתי כי המאשימה הצהירה בפני כי:

"הסרטון אינו חורג מהעובדות שבכתב האישום והוא מתאר את אשר התרחש. מה גם שמי שצילם את הסרטון זה הנאשם וכל אשר עשתה המשטרה זה שתפסה את הסרטון וצירפה אותו לחומר הראיות. גם עיון בדוח שערך השוטר (2/ס) מראה כי השוטר ביצע פעולה טכנית בלבד ואין בפני נתונים שיש בהם כדי לפגוע בהגנת הנאשם ביחס לסרטון זה, בעיקר משום ששמעתי מפי הסנגור המלומד שהעובדות המתוארות בכתב האישום הן עובדות נכונות בהן הודה הנאשם אל מול זה הצהיר בא כוח המאשימה כי הסרטון בעצם מתאר את העובדות שבכתב האישום, כך שאין בפני ראיה שיכולה להריע את מצבו של הנאשם מבחינת העובדות בהן הודה" - (עמ' 8 לפרוט', שו' 15-7).

35. הסנגור העיד מטעם הנאשם עדי אופי כדלקמן:

(-) אמו של הנאשם, ציינה כי בשל מצבו הרפואי של הנאשם היא עוזרת לו בפעולות יום יומיות, וכי הנאשם אוהב את הקטינים ובסך הכל רצה לחנך אותם בגלל שסירבו ללכת לבית הספר ומה שנעשה היה "בצחוק" ולא היתה לו כוונה רעה. עוד ציינה כי

ביום האירוע כשחזרה הביתה ראתה את הילדים קשורים, שחררה אותם וצעקה על בנה הנאשם - (עמ' 9 לפרוט').

(-) העדה גב' ח ע, אחותו של הנאשם ואם הקטינים, תארה יחסים טובים עם הנאשם וציננה כי ביקשה מהנאשם שיפחיד את הקטינים שלה שלא רצו ללכת לבית הספר והדגישה כי הנאשם אוהב אותם וגם היא אוהבת אותו. לטענתה מה שעשה הנאשם נעשה "בצחוק", כך שאין

להענישו, לדעתה; זאת גם בשל העובדה שהנאשם סובל מבעיה רפואית קשה ברגליים.

(-) העד **ע ע**, אביהם של הקטינים, גם הוא חזר על אותם דברים שמסרה אשתו והוסיף כי מה שעשה הנאשם נעשה בהומור ו- "בצחוק".

(-) העד **ג ג**, חברו של הנאשם מסר כי גדל יחד עם הנאשם ומכיר אותו טוב מאוד. העד שיבח את הנאשם ותיאר אותו כאדם טוב ומכובד בכפר. העד ציין כי

הנאשם רצה לחנך את הילדים בשל סירובם ללכת לבית הספר וכי "**זה לא דבר חדש בחברה הערבית**". הוא הוסיף ודיבר על עצמו "**אם לא הייתי הולך לבית הספר, הייתי מקבל מכות מאבי**" (עמ' 12 לפרוט'). עוד ציין העד כי הנאשם התחרט והצטער על מה שעשה וכי מצבו הרפואי "על הפנים", לדבריו, ולכן ביקש להקל עמו ולהתחשב במצבו.

ה. הטיעונים לעונש:

36 המאשימה ציינה כי הנאשם הודה והורשע בעבירה של התעללות בקטין, עבירה שהעונש בצידה עומד על 9 שנות מאסר.

37. המאשימה ציינה כי הנאשם יליד 1992, אין לחובתו הרשעות קודמות, היה עצור בתיק זה מיום 6.9.16 עד ליום 13.9.16 (סה"כ 7 ימים) וממועד זה שוחרר למעצר בית מלא, ומיום 25.10.16 הותר לו חלונות התאווירות בין השעות 8:00 עד ל- 12:00 מדי יום.

38. המאשימה הפנתה לעובדות כתב האישום וטענה כי מדובר במסכת עובדתית מזעזעת בחומרתה ומעוררת סלידה וגועל. הנאשם העמיד את הקטינים חסרי אונים בתוך סיטואציה קשה ללא יכולת להימלט או להגן על עצמם.

39. עוד הפנתה המאשימה לסרטון המתעד את האירוע וציינה כי ביהמ"ש יכול להתרשם באופן ישיר ובלתי אמצעי בדבר האירוע החמור וכן תחושת הפחד וההשפלה שחוו הקטינים.

40. לטענת המאשימה, אומנם לא נגרם נזק פיזי לקטינים. יחד עם זאת, מעשיו של הנאשם הותירו בנפשם של הקטנים צלקות קשות שלא יגלדו שנים רבות.

41. עוד טענה המאשימה כי המדובר באירוע מובהק בו חייב ביהמ"ש למצות את מלוא חומרת הדין עם הנאשם. המאשימה הפנתה לעדויות של בני המשפחה וציינה כי כולם חושבים שמדובר באירוע מצחיק שנעשה בצחוק, כאשר אימם של הקטינים אפילו צחקה כאשר הציגו לה את הסרטון בחקירתה במשטרה, וגם הנאשם טוען כי עשה מה שעשה בצחוק.

לטענת המאשימה, אם אכן זה דבר מצחיק בעיניהם, אז מפחיד לחשוב מה היה עושה הנאשם אם באמת היה כועס על הקטינים. עוד טענה המאשימה כי גם בהנחה שכוונתו של הנאשם הייתה טובה, וציינה כי החוק בישראל אינו מכיר במניע חינוכי כמניע מוצדק להתעללות ולכן אמרתם של העדים אין בה דבר.

42. המאשימה הפנתה לפסיקה והדגישה כי המדובר במכת מדינה ועל בית המשפט להטיל עונש מאסר משמעותי כלפי מי שמורשע במעשי אלימות בהתעללות בקטינים.

43. המאשימה הפנתה לתסקיר, וצינה כי הנאשם לא שיתף פעולה במסגרת צו הפיקוח, הודה פורמאלית אך טען שמדובר במעשים שנעשו מתוך הומור, לא הביע אמפתיה למצבם של הקטינים ואין ביכולתו לערוך שינוי משמעותי בחייו ובתפיסתו.

44. באשר למתחם הענישה, הפנתה המאשימה לפסיקה שסומנה ת/א-2 ג וטענה כי בשל חומרת המעשה, ההשפלה הרבה והביזוי כלפי הקטינים הרי מדובר באירוע חריג ויוצא דופן בחומרתו ולכן היא סבורה כי מתחם העונש ההולם נע במקרה זה בין 2 עד 5 שנות מאסר בפועל.

45. אשר על כן ביקשה המאשימה להטיל על הנאשם מאסר בפועל בהתאם למתחם שטענה לו, מאסר על תנאי ארוך ומרתיע, קנס ופיצוי כספי משמעותי לשני הקטינים.

טיעוני הנאשם:

46. הסנגור המלומד הפנה לנסיבותיו האישיות של הנאשם וציין כי המדובר בנאשם צעיר, בן 24, ללא עבר פלילי, סובל מבעיות רפואיות קשות ומתהלך עם קב"ים ומגיל 16 הוא סובל מדלקת פרקים כרונית בגינה נאלץ לנטוש ספסל הלימודים ומאז ועד היום החמיר מצבו שבעתיים.

הסנגור הגיש מסמכים רפואיים וטען כי הנאשם נדרש לעבור ניתוח להחלפת ירך, וכי המדובר בניתוח מורכב ומסובך.

47. לטענת הסנגור לא מדובר בנאשם עבריין מועד, וכי הנאשם חולה ואי התייצבותו לפגישות אצל שירות המבחן נבעו ממצבו הרפואי הקשה כאשר היה מרותק למיטה ולא יכל פיזית להגיע אל שירות המבחן להשלמת הטיפול.

48. עוד טען הסנגור כי מדובר באירוע שהתרחש חודשים ארוכים לפני הגשת כתב האישום ומעצרו בוצע רק לאחר מספר חודשים וכבר במשטרה כמו גם בבית המשפט טען הנאשם שהוא מצטער וכי עשה טעות וכי מטרתו הייתה חינוכית שנולדה כתוצאה מהעובדה שאחותו הבוגרת ביקשה ממנו לסייע לה בעניין חינוך הילדים.

הסנגור הדגיש כי הנאשם מבין שמדובר באירוע פסול.

49. לטענת הסנגור המדובר באירוע חריג, נקודתי, מוגבל בזמן, שאורכו שתי דקות, שנגמר ללא חבלות, כאשר אין שום תכנון או דפוס עברייני.

הסנגור ציין כי ברצונו של הנאשם לחזור לשגרת החיים, לטפל בעצמו, הודה בהזדמנות הראשונה וחסך זמן שיפוטי יקר, התחרט על מעשיו והביע צער רב.

50. הסנגור הפנה לעדי האופי וטען כי לאור גילו של הנאשם, העדר בשלות והרקע ממנו הוא מגיע, הן מבחינה תרבותית, מקום מגוריו והן החינוך שקיבל, כל זה הקשה עליו בהבנת המציאות.

לטענת הסנגור, ההליך המשפטי כאן מהווה עבור הנאשם גורם מרתיע להבנת הפסול שבמעשיו.

51. הסנגור הפנה לפסיקה שסומנה ס/א-4 וטען כי מתחם הענישה ההולם במקרה שלפנינו יכול וינוע מענישה צופה פני עתיד עד לענישה של עבודות שירות.

ו. דברי הנאשם:

52. הביע צער על מעשיו, ציין כי לא יחזור עליהם וביקש להתחשב במצבו הרפואי שהתדרדר.

ז. גזירת הדין:

53. הנאשם הורשע בעבירה של התעללות בקטין בידי אחראי, לפי סעיף 368ג סיפא לחוק שקובע כי:

"העושה בקטין או בחסר ישע מעשה התעללות גופנית, נפשית או מינית, דינו - מאסר שבע שנים; היה העושה אחראי על קטין או חסר ישע, דינו - מאסר תשע שנים".

הנאשם, שהינו דודם של שני הקטינים, התעלל בהם פיזית ונפשית בהיותו אחראי עליהם.

אין חולק בדבר החומרה שבמעשה הנאשם ויעידו על כך מכלול הפרטים שבאו לידי ביטוי בכתב האישום.

54. על החומרה שיש לראות במעשה הנאשם, כאמור, ראוי להפנות לדברים שנאמרו על ידי כב' השופטת א. פרוקצ'יה בע.פ. 30/04 פלוני נ' מדינת ישראל, (ניתן ביום 30.3.04):

"הצורך להגן על קטינים חסרי ישע מפני מבוגרים הפוגעים בהם פגיעות אלימות מחייב מסר עונשי חד משמעי. על אחת כמה וכמה כך הוא כאשר הפוגע הינו בן משפחה של קרוב

האלימות, כאשר הניגוד העמוק בין חובתו הטבעית והמשפחתית לבין מעשיו בולט במיוחד וראוי להוקעה עונשית מיוחדת"

55. לא למותר לציין, כי ענישה גופנית כלפי ילדים, או השפלתם, כשיטת חינוך מצד הוריהם ו/או קרוב משפחתם, פסולה היא מכל וכל והיא שריד לתפיסה חברתית-חינוכית שאבד עליה הכלח.

עוד נקבע כי הילד אינו רכוש הוריו, אסור שישמש שק חבטות, שבו יכול הורה לחבוט כרצונו, כך גם כאשר ההורה ו/או קרוב המשפחה מאמין בתום לב שמפעיל הוא את חובתו וזכותו לחינוך ילדו - ראה לעניין הזה ע"פ 4596/98, פלונית נ' מדינת ישראל, פד"י נ"ד (1) 145.

56. הדרך בה נהג הנאשם הייתה מוטעית. התנהגות הנאשם נובעת מתפיסות תלויות תרבות, כלי השימוש באלימות כלפי הקטינים נתפס בעיניו כלגיטימי לחינוך.

57. ברור, כי הנאשם יכל להימנע מהמעשה וכי מדובר באכזריות, באלימות ובהתעללות קשה, כאשר הנאשם מנצל לרעה את כוחו ומעמדו כלפי הקטינים.

58. אין מחלוקת, כי הערכים המוגנים במקרה דנן הינם שלומו וגופו של אדם וביטחונו, במיוחד כאשר מדובר בקטין הנפגע על ידי האחראים עליו.

59. ברור, כי מידת הפגיעה בערך החברתי במקרה דנן, הינה גבוהה מאוד. תוצאות ההתעללות היו קשות ודי לצפות בסרטון המתעד את האירוע, שבו ניכר כי הקטינים חששו ופחדו מהנאשם.

הסרטון מגלה מעשים אכזריים ומקוממים שבוצעו על ידי הנאשם, שיש בהם כדי לזעזע כל בעל מוסר ומצפון אנושי. הנאשם התעלל בקטינים ולא שעה לבכיים.

60. כאמור, ב"כ הנאשם, הציג גזרי דין שבהם הוטלו עונשי מאסר לתקופות קצרות יותר.

כך, לדוגמא, הוצג בפני ע"פ 1836/12, בו אישר בית המשפט העליון עונש מאסר למשך 14 חודשים, שהוטל על עובד זר ששימש כמטפל סיעודי ותקף את המטופל (ניתן ביום ביום 1.6.12).

61. כאמור, מדיניות הענישה הנהוגה אינה אחידה ולצד עונשי מאסר מחמירים, ניתן גם למצוא עונשי מאסר לתקופות קצרות יותר.

(-) בע"פ 911/14 **פלונת נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 4.11.14), הקל בית המשפט העליון בעונשה של אם שהורשעה על פי הודאתה בעבירת התעללות בקטין, באופן ש-

12 חודשי מאסר בפועל שהוטלו עליה הומרו ל- 6 חודשים לריצוי בעבודות שירות וזאת נוכח קיומו של פוטנציאל שיקומי גבוה במיוחד.

במקרה זה יוחסו למערערת שני אישומים בין השנים 2008-2009, בהם נהגה המערערת להכות את ששת ילדיה באמצעות מקל במספר הזדמנויות.

במקרה מסוים הכתה את אחד הקטינים באמצעות רכיב פלסטיק של שואב אבק ואף השליכה לעברו אבן ובמקרה נוסף אחר איימה על אחד הקטינים באמצעות סכין.

(-) בע"פ 8554/09 **פלונת נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 18.1.10), שם הורשע המערער על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של התעללות בקטין ע"י אחראי ובתקיפה בנסיבות מחמירות, כאשר באחד המקרים הצמיד סיגריה דולקת לידו של אחד הילדים ולרגליהם של שניים אחרים וגרם להם לכוויות וזאת לאחר שלא נשמעו להנחיותיו שלא לקיים קשר עם ילד אחר מהשכונה.

ביהמ"ש המחוזי גזר על המערער 12 חודשי מאסר בפועל ו- 12 חודשי מאסר על תנאי.

בית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש תוך קביעה כי:

"מעשי התעללות בקטינים, כפי שמיוחסים למערער, יש בהם מימד חמור במיוחד. מימד זה בא לידי ביטוי בפן הבלתי מוסרי אשר מתנוסס מעל עבירה זו. זהו אותו פן אשר מזעזע את הנפש ומקומם את תחושתנו המוסרית. פן זה אינו נלווה לכל מעשי אלימות, והוא אשר מייחד את עבירת התעללות... על כן, מעשים שכאלו צריכים לגרור תגובה עונשית קשה ביותר, וחובה על בתי המשפט להכביד את ידיהם במקרים מעין אלו. ידוע הוא שככל שחומרת העבירה והצורך בהרתעה גוברים, פוחת משקלם של השיקולים האישיים. כאשר אותו הורה עומד בפני בית המשפט ומבקש בלשון תחינה הקלה בעונשו, חייבים אנו לשוות לנגד עינינו את מעשיו האכזריים של אותו הורה. זה העומד עתה בבית המשפט בראש מורכן

ומושפל ומבקש את מידת הרחמים, הוא אותו אדם אשר הפגין לפני זמן לא רב "גבורה" כלפי ילדיו הקטינים ונהג בהם בדרך מבזה משפילה ומעוררת סלידה"

(-) בע"פ 1110/00 **מדינת ישראל נגד פלונת**, פ"ד נד(5) 229, דובר באב שהורשע על פי הודאתו בשורה ארוכה של מעשי התעללות פיזית ונפשית בילדיו ותקיפתם, והאם הורשעה על פי הודאתה בתקיפה בהזנחת ילדיה ואי דיווח על התעללות בילדים.

בית המשפט המחוזי אימץ את המלצת שירות המבחן וגזר על האב שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות וכן מאסר על תנאי ותקופת מבחן.

על האם הוטל של"צ למשך 300 שעות ומאסר מותנה ותקופת מבחן.

המדינה הגישה ערעור על קולת העונש לבית המשפט העליון שקיבל את הערעור והטיל על האב 15 חודשי מאסר בפועל (תחת

6 חודשים בעבודות שירות) ועל האם עונש מאסר של ששה חודשים אשר ירוצו בעבודות שירות.

(-) בע"פ 4303/06 **טויטמן נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 16.10.06), הורשעו המערערים על פי הודאתם בעבירות של התעללות בקטין ובתקיפת קטין הגורמת חבלה חמורה והמערערת הורשעה גם בהזנחת ילדים והפרת חובה של הורה לקטין.

בית המשפט המחוזי גזר עליהם שנת מאסר בפועל ושנתיים על תנאי והוטל צו פיקוח לשנה על המערערת.

הערעור על חומרת העונש נדחה ע"י בית משפט העליון.

62. בנסיבות המקרה דנן, לאחר שעיינתי בפסיקה אליה הפנו אותי באי כוח שני הצדדים וכן בפסיקה נוספת, ועל יסוד מדיניות הענישה הנוהגת והיחס ההולם בינה לבין העבירה שבוצעה על ידי הנאשם באתי לכלל מסקנה כי מתחם הענישה ההולם במקרה דנן נע בין מספר חודשי מאסר, אף לריצוי בעבודות שירות לבין 24 חודשי מאסר בפועל.

63. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, אין כל ספק, כי הפגיעה של העונש בנאשם, בעיקר בשים לב למצבו הרפואי, הינה קשה ביותר.

כמו כן, יש להביא בחשבון את נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו ואת הודאתו בעובדות כתב האישום.

אין להתעלם גם מנסיבות חייו הקשות של הנאשם, כפי שבאו לידי ביטוי בתסקיר שירות המבחן.

כמו כן, כאמור, לנאשם אין עבר פלילי. עוד נלקח בחשבון חלוף הזמן מאז ביצוע העבירה והרקע לביצועה.

בענייננו אין מדובר באלימות מתמשכת כלפי הקטנים ויש לקוות שמדובר בכישלון חד פעמי, מה גם, שאין מדובר באלימות ברף העליון של החומרה.

64. עצם העובדה שהנאשם איננו כשיר לשאת בעונש מאסר בדרך של עבודות שירות, בשל מצבו הרפואי, כשלעצמה, איננה מחייבת להגיע למסקנה כי אין להטיל עליו עונש מאסר בפועל - ראו לעניין זה רע"פ 3392/08 **מנשה נ' מדינת ישראל** (ניתנה ביום 06.07.08) וכן ראו ע"פ 779/08 **מוסלי נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 1.4.09) שם נקבע כי:

"לבית המשפט סמכות לפנות לממונה בבקשה לחוות דעת בין לאחר שגזר את דינו של הנאשם ובין בטרם מתן גזר הדין (סעיף 51ב(ב) לחוק העונשין). כאשר מוגשת חוות דעת הממונה לפני גזר הדין, היא משמשת מרכיב חשוב בשיקולי הענישה בטרם הכריע בית המשפט בדבר העונש הראוי. כאשר היא ניתנת לאחר מתן גזר הדין, בית המשפט כבר הכריע בעונש הראוי. משקלה ומשמעותה של חוות דעת הממונה עשויות להשתנות בהתאם לשלב שבו היא מוגשת. בשלב קודם לגזר הדין, נותר מרחב שיקול

דעת עונשי בידי בית המשפט, המוסמך לבחור באופציה העונשית הנראית לו, בשים לב, בין היתר, להמלצת הממונה. בשלב שלאחר גזר הדין, עונשו של הנאשם כבר נגזר למאסר. לחוות הדעת של הממונה משקל רב ביחס לתוצאה העונשית הסופית - אם ירצה הנאשם את המאסר מאחורי סורג ובריח, או בעבודות שירות".

ח. סוף דבר:

65. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים, הן לקולא והן לחומרא ובהתחשב במכלול העובדות כפי שפורטו לעיל, סברתי כי העונש הראוי בהתאם למתחם העונש שנקבע הוא 6 חודשי מאסר שריצויים יהיה בעבודות שירות, אך משלא נמצא הנאשם מתאים לריצוי העונש במסגרת זו, ראיתי לנכון בשל מצבו הרפואי ועברו הנקי והתנהלותו הנורמטיבית עד כה, חרף הפסול שבמעשיו להקל עמו במידה מסוימת ועל כן, אני מחליט להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

- (א) 4 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו מיום 6.9.16 עד ליום 13.9.16.
- (ב) 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים לבל יעבור עבירה בה הורשע או כל עבירת אלימות מסוג פשע לרבות אלימות במשפחה.
- (ג) 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, לבל יעבור עבירת אלימות מסוג עוון
- (ד) בנסיבות העניין, אינני מחייב את הנאשם בקנס או בפיצוי למתלוננים.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום הודעה לנאשם.

ניתן היום, כ"ה תמוז תשע"ז, 19 יולי 2017, במעמד הנאשם, בא כוחו עו"ד כהן ועו"ד בנימין ובא כוח המאשימה עו"ד חכרוש.